

Gemeente Delft
t.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 78
2600 ME Delft

Betreft: Advies van de Adviesraad Sociaal Domein t.a.v. Inkoopplan Jeugd-WMO Delft 2017

Datum: 16 juni 2016

Geacht College,

Nadat de voormalige WMO-raad in april 2016 ambtelijk geïnformeerd was over de voornemens met betrekking tot het Inkoopplan Jeugd – Wmo 2017 was er procedureel te weinig tijd om te komen tot een formeel advies. Daarom is er door de nieuwe Adviesraad Sociaal Domein (verder te noemen de ASD) op 17 mei jl. een reactie gestuurd met kanttekeningen bij het inkoopplan (zie bijlage 1).

Op 25 mei jl. heeft het college het inkoopplan voor advies voorgelegd aan de ASD. Wij waarderen het dat u de ASD alsnog om een advies vraagt. We betreuren het dat de ASD opnieuw te weinig tijd krijgt om haar advies te formuleren.

Wij geven u, aanvullend op onze eerdere opmerkingen, het volgende mee:

Inleiding

Eerste alinea:

Er wordt gesproken over inkopen van zorg. Naar ons idee dient dit veranderd te worden in zorg, begeleiding en ondersteuning. Zorg verwijst alleen naar ZWW en WLZ, terwijl begeleiding en/of ondersteuning voor Jeugd onderdeel zijn van de WMO.

Blz. 4, alinea onder figuur 2:

De ASD is geen stakeholder. De ASD adviseert onafhankelijk en heeft of behartigt derhalve geen belang (zie ook blz. 12).

1. Terugblik 2015

Blz. 5:

U geeft aan dat het effect als resultaat, de outcome, centraal staat. Wij adviseren u aan te geven hoe u dit getoetst heeft.

1.1 Focus 2015-2016

Blz.6: Specifiek voor jeugdhulp:

U geeft een zestal focuspunten aan voor Jeugdhulp. De ASD adviseert u aan te geven wat de meetbare resultaten zijn op deze onderdelen.

Verderop geeft u aan dat binnen de kaders van de geldende aanbestedingswet alle aanbieders die voldoen aan de kwaliteitseisen een contract kunnen afsluiten. Naar de mening van de ASD hebben continuïteit en stabiliteit binnen de jeugdhulpverlening de voorkeur boven het contracteren en versnipperen van dergelijke begeleiding.

Ook binnen de Wmo zijn cliënten niet alleen gebaat bij keuzevrijheid maar ook bij continuïteit.

De ASD vraagt zich af of er een grens is aan de hoeveelheid aanbieders waarmee de gemeente in zee wil gaan, ook in relatie met de administratieve lasten.

Blz. 6, laatste alinea:

De administratieve lastenverlichting was minder dan verwacht. De ASD adviseert u aan te geven hoe deze lastenverlichting de komende jaren wel gerealiseerd kan worden.

1.2 Tellen: wat laten ons de cijfers zien?

Blz.7, vierde alinea:

U geeft aan dat de cijfers van Jeugdhulp en Wmo Begeleiding met enige onzekerheid omgeven zijn. Door verschillende oorzaken is het in het afgelopen jaar moeilijk geweest om de juiste cijfers te verkrijgen.

De ASD adviseert om enige duiding te geven aan die onzekerheid. Zijn bijvoorbeeld niet alle zorgvragers in beeld of zijn er aanwijzingen van zorgmijders? De ADS adviseert u om ook aan te geven welke acties u onderneemt om alle zorgvragers/mijders in beeld te krijgen.

Blz. 8, eerste alinea, onder tabel 2:

Voor Wmo Huishoudelijke Hulp (HH) is er een kleine daling te zien. Wij adviseren u aan te geven of en waarom cliënten afzien van het aanbod Huishoudelijke hulp en hoeveel mensen hierover benaderd zijn.

Blz. 8, laatste alinea:

U geeft aan dat binnen de Individuele Begeleiding de zorgzwaarte afneemt, bij Begeleiding Groep neemt deze juist toe. De ASD vraagt zich af of er een relatie bestaat tussen deze getallen. Kan dit te maken hebben met de indicatiestelling? De ASD wil voorkomen dat mensen die in aanvang een te lichte indicatie krijgen op termijn intensievere begeleiding nodig hebben.

U publiceert in deze nota alleen de cijfers over 2015. U geeft aan niet te beschikken over concrete cijfers uit de voorafgaande jaren. U gebruikt de cijfers uit 2015 als nulmeting en trekt hieruit conclusies. Die conclusies zijn ook terug te lezen in afname van mogelijk beschikbaar budget in de komende jaren.

De ASD mist hier een onderbouwing en adviseert u aan te geven welk risico de jeugdhulpverlening loopt de komende jaren door het ontbreken van juiste/volledige cijfers en welke voorzieningen u getroffen heeft om eventuele tegenvallers op te vangen.

Blz.9, tabel 4:

U geeft in deze tabel inzicht in het aantal jeugdzorgtoewijzingen voor ZiN. De ASD adviseert u aan te geven wat de relatie is tussen inzicht, prognose en dubbel gebruik.

Blz.10, tweede alinea:

U geeft aan dat de Toegangsorganisatie ondersteuning biedt aan 505 jeugdigen. Deze jeugdigen hebben geen Zorg in Natura of pgb ontvangen. In de Toegangsorganisatie is expertise aanwezig, ondersteuning vanuit de jeugdprofessional zelf, die er mogelijk voor gezorgd heeft dat inzet naar jeugdhulp voorkomen kon worden. Dit is echter gebaseerd op een aanname.

De ASD adviseert u deze aanname te onderbouwen met feiten en ervaringen. Wij zien dit als een noodzakelijke voorwaarde om benodigde budgetten voor komende jaren te kunnen vaststellen.

1.3 Vertellen: Wat zijn de ervaringen?

Blz. 10, opsomming:

De ASD adviseert u aan te geven waaruit blijkt dat er een groeiende behoefte is aan zwaardere vormen van huishoudelijke hulp voor inwoners met (zware) psychische problemen en of dit ook geldt voor andere categorieën zorgvragers.

Wij adviseren u ook aan te geven of deze doelgroep (zware psychische problemen) intensievere individuele begeleiding nodig heeft.

De ASD ondersteunt het toevoegen van maaltijdverzorging in een resultaatomschrijving. Zeker nu ouderen langer thuis blijven wonen is het belangrijk dat voorkomen wordt dat mensen ondervoed of uitgedroogd raken.

Blz. 10-11, Jeugdhulp:

U geeft een opsomming van aandachtspunten waar behoefte aan is in de jeugdhulpverlening. De ASD stelt het op prijs als u beschrijft hoe u de veranderingen, die noodzakelijk zijn om aan deze behoeften tegemoet te komen, gaat organiseren.

Wij adviseren u aan te geven welke organisaties u hierbij betreft en welke meetbare resultaten u verwacht. Ook zijn wij benieuwd naar welke acties u zelf gaat uitzetten en welke u verwacht van de partners in het Sociale Domein.

2. Focus voor 2017

In dit hoofdstuk worden diverse voorwaarden aan de aanbieders benoemd. Om de beleidsterreinen WMO en Jeugd met het beleidsveld Participatie te verbinden adviseert de ASD om aan deze voorwaarden toe te voegen dat aanbieders in hun arrangementen waar dit van toepassing is, b.v. bij begeleid wonen, combinaties aanbieden waarin arbeidsgerichte dagbesteding is opgenomen.

Blz.12, tweede alinea:

De ASD onderschrijft het belang van goede begeleiding voor Jongeren van 18 met jeugdhulp zodat zij geen hinder vinden van de overgang van Jeugdhulp naar WMO.

Blz. 14, derde alinea:

U geeft hier aan dat u uiteraard zowel aan de niche-aanbieders als aan de burgerinitiatieven dezelfde eisen aan kwaliteit en gevraagde resultaten als aan alle andere partners.

De ASD adviseert u steeds na te gaan hoe haalbaar deze eisen zijn. Dat geldt ook voor de samenwerking met informele zorgorganisaties. Men kan aan niet-professionals niet dezelfde eisen stellen als aan professionals.

3.2. WMO

Blz.20:

De ASD onderschrijft het voornemen van de H4 gemeenten om de Code Verantwoord Marktgedrag Thuisondersteuning te ondertekenen.

De ASD vindt de criteria voor een schoon en leefbaar huis tot nu toe te laag. Is een schoon en leefbaar huis mogelijk binnen het huidige budget of moeten cliënten gaan kiezen tussen noodzakelijke verrichtingen?

4. Financiën

Blz. 24 laatste alinea:

U geeft aan dat het aantal jeugdigen en/of ouders dat een beroep doet op pgb-middelen beperkt is. Onduidelijk is waardoor dat komt (zie pag. 9). Toch verlaagt u het budget voor het pgb.

De ASD adviseert u om dit niet te doen en juist de komende periode het pgb nadrukkelijk onder de aandacht te brengen van zorgvragers en hen actief te ondersteunen bij het voldoen aan de voorwaarden tot het verkrijgen van een pgb. Het pgb geeft zorgvragers optimaal de kans de eigen regie te voeren.

Tot slot

De Adviesraad Sociaal Domein realiseert zich dat de transitie in het sociale domein een ontwikkeling is die blijvend aandacht en inspanningen vraagt. Wij zijn graag bereid om onze opmerkingen bij de nota Inkoop Jeugd/Wmo nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Ajo Duymaer van Twist
Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Delft

Bijlage 1: Reactie Inkoopplan Jeugd-WMO Delft 2017 d.d. 17 mei 2016

N.b. Op diverse plaatsen in het Inkoopplan Jeugd-WMO Delft 2017 wordt gesproken over de Adviesraad Sociaal Domein i.o. Dit moet zijn: Adviesraad Sociaal Domein

Bijlage 1:

Reactie Inkoopplan Jeugd-WMO Delft 2017 d.d. 17 mei 2016

Gemeente Delft
t.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 78
2600 ME Delft

Betreft: Inkoopplan Jeugd-WMO Delft 2017

Datum: 17 mei 2016

Geacht College,

De Adviesraad Sociaal Domein Delft wil graag reageren op het concept Inkoopplan Jeugd - WMO Delft 2017.

De voormalige WMO-raad Delft is in april 2016 ambtelijk geïnformeerd over de voornemens met betrekking tot het Inkoopplan Jeugd en WMO 2017. De WMO raad heeft die informatie op prijs gesteld. De Adviesraad Sociaal Domein betreurt het zeer dat in dat overleg bleek dat de planning van het inkoopplan zodanig krap was dat slechts een enkele dag zou resteren voor advisering door de Adviesraad op een besluit van het college van B&W. Wel zijn ambtelijk afspraken gemaakt om al in een zo vroeg mogelijk stadium concepten te ontvangen. De Adviesraad Sociaal Domein Delft zal geen advies uitbrengen over het Inkoopplan Jeugd en WMO 2017, omdat uit het ambtelijk overleg bleek dat door de krappe planning het college de Adviesraad geen advies zal vragen. De Adviesraad betreurt deze gang van zaken zeer.

Gelet op het belang van het onderwerp heeft de Adviesraad wel een aantal kanttekeningen en vragen bij het voorliggende concept Inkoopplan.

Kanttekeningen bij **Inkoopplan Jeugd**

Algemene opmerkingen:

De Gemeente maakt nu keuzes terwijl een aantal onderzoeken (DSP onderzoek) pas in de zomer of eind 2016 (Visiedocument Jeugdbescherming en jeugdreclassering), Positionering Crisisdienst evenals Sturen in de Jeugdhulp klaar zijn.

Ook over de regiovisie Huiselijk Geweld en kindermishandeling vindt in de zomer 2016 besluitvorming plaats. Wel wordt qua inkoop hierop geanticipeerd. Op welke basis? Wat voor consequenties heeft dat?

Qua financiën wordt geïnvesteerd in het Inkoopbureau. Heeft deze een tijdelijk karakter vanwege opstartproblemen of dient dit een structureel doel en welk doel dan?

*Adviesraad Sociaal Domein Delft – Postbus 440, 2600 AK Delft
www.adviesraadsociaaldomein-delft.nl*

De Gemeente geeft aan de regierol te willen voeren. De vraag is hoe zij dat doet op basis van zo weinig gegevens. Zeker bij Jeugd is de onderbouwing cijfermatig erg beperkt. Wat betekent dit voor de regierol en op welke manier en op welke gronden gaat de Gemeente kaders uitzetten?

Bij de invulling van haar regisseursmodel ontbreekt in de beschrijving (blz.4) de input vanuit welzijn/wijk- en woningbouworganisaties. Een belangrijke voorwaarde om tot 1 plan te komen waarbinnen de noodzakelijke arrangementen kunnen worden georganiseerd.

De bijlage laat cijfers zien in het kader van Veilig Thuis. Zijn deze realistisch of rooskleurig. Hoe moeten deze geïnterpreteerd worden? De praktijk laat toch wachtlijsten zien en een slechte bereikbaarheid als het gaat om bijv. advies. Wat betekent dit? En hoe gaat de gemeente het vervolg wel monitoren. Zijn er al plannen voor effectmetingen?

In de Jaarrapportage 2015 Monitor Transitie Jeugd (www.monitortransitiejeugd.nl) worden onbedoelde effecten en knelpunten van de transitie van de jeugdhulp naar de gemeente vanuit cliëntenperspectief in kaart gebracht. Op welke wijze worden deze knelpunten /onbedoelde effecten betrokken bij het Inkoopplan 2017?

Blz 5 en 6: Focus en wat hebben we bereikt:

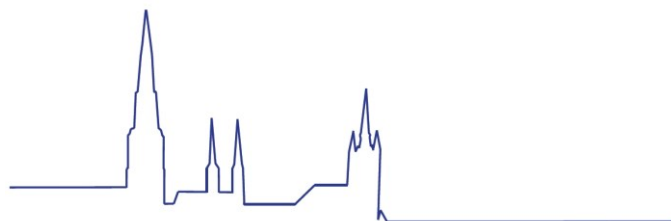
In de beginjaren worden een beperkt aantal nieuwe aanbieders toegelaten. Begrijpelijk voor de beginfase (om rust voor de cliënten te creëren), maar het heeft m.n. de kleine aanbieders wel moeilijk gemaakt zich te handhaven terwijl juist kleine aanbieders/organisaties de vernieuwing/maatwerk "wellicht gemakkelijker" tot stand kan brengen. Welke rol speelt dit aspect bij het inkoopbeleid 2017?

Er wordt verwezen naar een 3-tal pilots. Is het mogelijk om van deze 3 pilots meer concrete informatie te geven over voortgang, mogelijke resultaten enz.?

Terugblik samen met stakeholders geeft belangrijke input. Er is weinig te lezen over de input vanuit onderwijs/scholen/woningbouwcorporaties /welzijn. Deze kunnen een belangrijke bron van informatie zijn als het Jeugd betreft.

Minder regels rond het ontvangen van zorg en ondersteuning. Zo wordt dit niet ervaren door de gebruikers. Dit geldt ook voor 2017. Hoe wordt daar vorm aangegeven? Welke acties worden ondernomen?

Continuïteit van zorg is inderdaad belangrijk. Op welke wijze wordt de kwaliteit bewaakt? De knelpunten (bij o.a. de Pleegzorg) in de overgang van Jeugd naar WMO (18-23 jaar) zijn bekend. Welke (regisseurs) rol neemt de gemeente Delft hierin?

ASD Delft | Adviesraad Sociaal Domein

Specifiek voor jeugd is hulp dichterbij huis. Daar wordt weinig handen en voeten aan gegeven, zoals bijv. wijkaanpak (denk aan Buitenhof), aanpak via scholen en onderwijs. Hoeveel meldingen vanuit scholen worden gedaan. In Buitenhof blijkt dat scholen niet alle zaken melden. Ook wordt niet aangegeven hoe de Preventieve aanpak wordt opgepakt. Hoe wordt dit vormgegeven. Welke lacunes zijn de afgelopen jarenesignaleerd?

Men wil van intramurale zorg naar duurzamere zorg. Past afbouw gezinshuizen hierin? Opschalen naar pleegouders is een goede richting alleen blijken deze moeilijk te werven. Hoe gaan we daarmee om? Op welke wijze willen we daarin investeren?

Blz. 7, 8, 9 en 10 : Tellen: wat laten de cijfers zien/Ervaringen

De inzet is om outcome en resultaatgericht te sturen. Aangeven wordt: "Door verschillende oorzaken is het afgelopen jaar moeilijk geweest om de juiste cijfers te verkrijgen". Toch worden de huidige cijfers van 2015 ingezet als nulmeting. Welke lacunes zien wij dan over het hoofd. Wie zijn in de transitie al buiten boord gevallen en worden in het vervolg ook niet meegenomen. Input wat betreft kwalitatieve gegevens wordt ook niet gegeven. Er worden conclusies getrokken op basis van huidige inzichten. Zoals bijv. dat de Toegangsorganisatie ondersteuning heeft geboden aan 505 jeugdigen. Deze hebben geen Zorg in Natura of Persoons Gebonden Budget ontvangen. De conclusie is nu dat de expertise bij de Toegangsorganisatie zodanig is dat deze er mogelijk voor gezorgd heeft dat jeugdhulp voorkomen kon worden. De onderbouwing voor deze conclusie wordt gemist. Terwijl op basis hiervan gesteld wordt dat dit de start is van de gewenste beweging van zwaar naar lichte zorg. Is de uitval gemonitord en zijn de oorzaken onderzocht? Onderzoek en monitoring zijn nodig voordat deze conclusies getrokken kunnen worden.

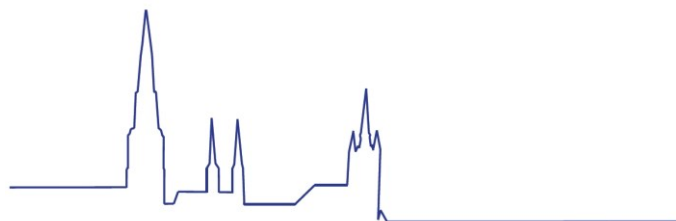
Blz. 11,12 en 13: Focus op 2017/Regionale afspraken

Alle genoemde focuspunten voor 2017 zijn relevant. Alleen is steeds de vraag op welke wijze de Gemeente dit gaat simuleren. Hoe gaat zij hier regie op voeren. Welke kaders worden uitgezet?

Goed dat het tekort aan crisisopvang (betekent dit uitval?) onderzocht wordt. Zorgaanbieders worden nog meer uitgedaagd om hierop nu al te gaan investeren. Wat zijn de plannen van de Gemeente om deze uitdaging aan de zorgaanbieder handen en voeten te geven in deze? Welke regie gaat zij hierop voeren?

Kiezen voor aanbieders die lacunes in zorg aanpakken:

Blijkbaar zijn er wel degelijk lacunes te noemen. Met name aan de preventieve kant en dichtbij huis. Ook de jongere jeugd komt hier naar voren. Dat aspect komt verder in dit

ASD Delft | Adviesraad Sociaal Domein

plan niet naar voren. Ook hier de vraag hoe de Gemeente hier regie op gaat voeren? In hoeverre worden hier scholen/wijkorganisaties bij betrokken?

Welke oorzaken (bij de zorgaanbieders? bij de gemeente?) liggen ten grondslag aan het feit dat de sluiting van een aantal residentiële opvangplaatsen opgeschort worden?

In het voornemen van de gemeente (blz.12) om zorgaanbieders te kiezen die de lacunes in de (jeugdzorg) aanbieden, ontbreekt preventief te werk gaan?

Delft stelt de geraamde inkoop t.o.v. 2015 en 2016 naar beneden voor: De landelijk werkende instellingen. Wat is het verschil tussen de top- specialistische zorg (landelijk) en de specialistische zorg geleverd door de zorgaanbieders binnen de regio Haaglanden? Is de kwaliteit van zorg voor de meest kwetsbare Delftse jeugdigen hiermee voldoende gegarandeerd?

Kanttekeningen bij **Inkoopplan WMO**

Algemene opmerkingen:

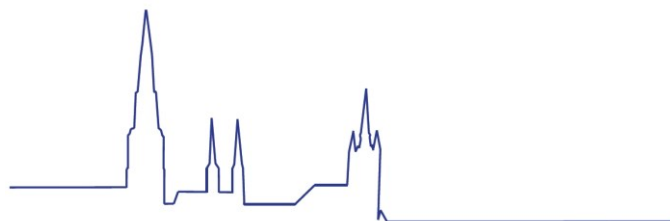
Uit het inkoopplan Jeugd-WMO is voor de inkoop WMO niet geheel duidelijk welk deel van de inkoop WMO rust bij de gemeente Delft of bij de regio H4? Graag verduidelijking. Bij de inkoop WMO wordt onvoldoende duidelijk of wordt geanticipeerd op het feit dat ouderen meer zelfstandig zullen / willen blijven wonen. Een toename van de vraag naar geschikte (kleinere) woningen, kleinschalige woonvoorzieningen, ambulante zorg en begeleiding enz. is te verwachten. Op welke wijze anticipeert de gemeente bij haar inkoop beleid hierop? Bijv. na 2017.

Cijfers WMO: Van het totale aantal WMO-klienten heft 6,1% een PGB. Wijkt Delft daarmee af van de regionale en/of landelijke cijfers?

Daling HH gebruik: heeft de Gemeente inzicht in de redenen waarom mensen afzien van HH-aanbod via de Gemeente?

Toegevoegde maaltijdverzorging bij ouderen: Neemt de Gemeente maatregelen voor haar bewoners die mogelijk, als een gevolg van het langer thuisblijven wonen, te maken krijgen met risico's van ondervoeding en uitdroging. Zie ook Hfdst. 2, par.2.

Innovatieve nieuwe partijen. Goed dat nieuwe partijen een kans krijgen. Dit betreft vaak kleinere zorgaanbieders die flexibeler kunnen inspringen op lacunes. Mooi dat er mogelijkheid komt om ook tussentijds een contract te sluiten, zodat er snel op een nieuw idee kan worden ingespeeld.

ASD Delft | Adviesraad Sociaal Domein

Populatiebekostiging (Blz.17): Keuze vrijheid is een groot goed. Dit mag niet te snel worden opgeofferd aan efficiency en lagere kosten.

Uitgangspunten, kosten van maatwerkvoorzieningen binnen budget: In principe is dit een juist uitgangspunt, maar dat vereist dat voldoende flexibiliteit kan worden betracht zodat een adequate werkelijk noodzakelijke maatwerkvoorziening ook **kan** worden verstrekt.

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert u rekening te houden met bovengenoemde kanttekeningen en vragen en ontvangt graag uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Ajo Duymaer van Twist
Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Delft